

Demir

Mevcut çalışmaların çok büyük bir kısmında gebelik döneminde serum demir konsantrasyonunda düşme meydana geldiği bildirilmektedir. Bir çalışmada, serum demir konsantrasyonunda birinci trimesterde hafif bir artış belirlendiği, demir suplementasyonu yapılan gebelerde ise gebe olmayanlara göre daha yüksek serum demir konsantrasyonuna ulaşıldığı bildirilmiştir. Bir diğer çalışmada ise birinci trimesterde artış tespit edilmesine karşın ikinci ve üçüncü trimesterlerde düşme meydana geldiği bildirilmektedir.

- (↓) Ortalama konsantrasyon, termde gebe olmayan kadınlara göre %35 civarında düşük bulunur.

Plasma iron and haemoglobin levels in pregnancy. Morgan EH. Lancet 1961;1:9.

- (↓) Sağlıklı gebe kadınlarda birinci trimesterle mukayese edildiğinde, anlamlı olmayan seviyede bir düşüklük tesbit edilmiştir.

Levels of Iron, vitamin B₁₂, folic acid and their binding proteins during pregnancy. Zamorano AF, Arnalich F, Savchez Casas E et al. Acta Haematol 1985;74:92-96.

- (↓) İkinci trimester ve sonrasında düşme meydana gelir.

Biochemical values in Clinical Medicine. Eastham RD. 4th edition, Baltimore MD, Williams and Wilkins 1971.

- (↓) İkinci trimester ve sonrasında total demir bağlama kapasitesinde artışla birlikte, serum demir konsantrasyonunda progressif düşme meydana gelir.

Biochemical values in Clinical Medicine. Eastham RD. 5th edition, Baltimore MD, Williams and Wilkins 1975.

- (↓) Gebe olmayanların oluşturduğu grupta ortalama konsantrasyonun 19.8 ± 5.6 $\mu\text{mol/L}$ bulunmasına karşın, demir takviyesi yapılmayan 24 kadında 36. haftada ortalama konsantrasyon anlamlı düşme göstererek 10.9 ± 4.5 $\mu\text{mol/L}$ bulunduğu bildirilmiştir.

Clinical chemistry of pregnancy. Lind T. Adv Clin Chem 1980;21:1-24.

- (↓) Gebe olmayan 36 kadında ortalama serum demir konsantrasyonunun $20.27 \pm 5.8 \mu\text{mol/L}$, 0-14. haftalar arasındaki gebelerde $25.7 \pm 15.2 \mu\text{mol/L}$, 16-24. haftalar arasında $17.8 \pm 7.6 \mu\text{mol/L}$, 24-32. haftalar arasında $13.1 \pm 7.5 \mu\text{mol/L}$, 32-40. haftalar arasında $10.56 \pm 3.92 \mu\text{mol/L}$ bulunduğu bildirilmiştir.

Physiological variations of serum levels of copper, zinc, iron and manganese. Favier A, Ruffieux D. Biomed Pharmacother 1983;37:462-466.

- (↓) Beraberinde demir eksikliği bulunması gebelik sırasında gelişen aneminin şiddetlenmesine neden olur.

Hematology. Williams JW et al. 2nd edition, New York NY, McGraw-Hill 1977. Serum levels of folic acid, Vit B₁₂ and iron in anemia of pregnancy. Benjamin F et al. Am J Obstet Gynecol 1966;96:310.

- (↑) Ortalama serum demir konsantrasyonunun, kontrol grubunda $14.4 \mu\text{mol/L}$, 12 haftalık gebelerde $19.6 \mu\text{mol/L}$, termde $14.5 \mu\text{mol/L}$ ve doğum sonrası 6. haftada $14.9 \mu\text{mol/L}$ bulunduğu bildirilmiştir.

The effect of normal gestation on indices of iron status. Quigley G, Lockitch G, Jacobson B et al. Clin Chem 1990;36:972.

- (↑) Gebe olmayanlardan oluşan kontrol grubunda serum demir konsantrasyonu ortalamasının $15.9 \mu\text{mol/L}$ bulunmasına karşın demir suplementasyonu yapılan 21 gebe kadında ortalama konsantrasyonun $19.4 \pm 6.7 \mu\text{mol/L}$ bulunduğu bildirilmiştir.

Clinical chemistry of pregnancy. Lind T. Adv Clin Chem 1980;21:1-24.

- (~) 29 gebenin gebelik boyunca takip edilmesine dayanan bir araştırma sonucunda, serum demir konsantrasyonunun referans aralığı birinci trimester için (12. hafta) $7 - 31 \mu\text{mol/L}$, ikinci trimester için (24. hafta) $4 - 29 \mu\text{mol/L}$, üçüncü trimester için (36. hafta) $3 - 30 \mu\text{mol/L}$, gebe olmayanlardan oluşan kontrol grubu için ise $6 - 32 \mu\text{mol/L}$ olarak belirlenmiştir. Çalışma sonucunda, gebe olmayan kadınlardan oluşan kontrol grubu ile mukayese edildiğinde, serum demir konsantrasyonunun birinci trimesterde %12 oranında yüksek bulunmuş olmasına karşın, ikinci ve üçüncü trimesterlerde %6 düşük bulunmuş olduğu görülmektedir.

Lockitch G. Handbook of Diagnostic Biochemistry and Hematology in Normal Pregnancy. Boca Raton, CRC, 1993.